

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

§. II. An, & qualiter quis valeat impetrare rescripta pro alio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

dato procuratorio excommunicati sunt expressi, vel scienter admissi, quando Procurator constitutus est Universitatis.

1363. Not. 3. eandem regulam extendi, ut rescriptum ab excommunicato impetratum *in causa individua, cum non excommunicato*, respectu utriusque sit irritum; secus est *in causa dividua, sed non excommunicato*, ignorante impetrantis excommunicationem: nam quoad causam illius tunc valet; quia *utile per inutile non debet vitari*, si ab invicem separari possint, *reg. 38. de reg. jur. in 6.* non autem, si scivit, esse excommunicatum; Barbosa *in cit. c. 1. n. 4.*

1364. Not. 4. quòd Pontifex scienter rescribens excommunicato, censeatur cum eo dispensare; Zoësius, *de rescript. n. 11. ex L. quoniam 57. ff. de re judic.* quia non videtur Superior, qui tollere potest impedimentum, ludere, conferendò ei munus aliquod, quem scit ad hoc inhabilem. Nam licet Princeps nunquam censeatur remittere vitium ignoratum, *c. si eo temere, de rescript. in 6.* secus tamen de sibi noto. Episcopus tamen, esto sciat defectum, & nulla facta mentione de illo, conferens, vel promovens habentem talem defectum, non eo ipso dispensat tacitè. Nam Episcopus, *promovens indignum*, punitur, per gloss. *c. unic. V. dispensaret, de atat. & qualit.* Et ubicunque canon imponit pœnam Ordinario, illi prohibere censeatur dispensationem; Abbas *in c. ad abolendum, de fil. presbyt. n. 3. V. Corradum l. 1. c. 3. à n. 4. in Praxi dispens. Apostolic.* intellige, si casus sit extra jurisdictionem ejus.

§. II.

An, & qualiter quis valeat impetrare rescripta pro alio?

1365. Quæstio est, an quis, *pro alio saltem*, impetrare possit rescripta? R. negative de rescriptis *justitiæ, sine speciali ejus mandato impetratis*; secus enim non valet, *c. nonnulli, 28. §. sunt & alij, de rescript.* ibi: *hac generali constitutione sancimus*, ut si aliquis super aliqua quæstione de cætero *sine speciali mandato domini* literas Apostolicas impetrare præsumpserit, & *litera ille non valeant, & ipse tanquam falsarius puniatur. Nisi for-*

tè de illis personis extiterit, à quibus non debet exigì de jure mandatum. & c. Ex parte, 33. eod. ubi apertè dicitur, non valere rescriptum, quod Procurator revocatus, & de hoc certificatus, extra judicium impetravit: secus tamen si in judicio: dummodo revocatio ad notitiam adversarij vel Judicis non pervenit; quod verum est, licet is, pro quo impetrata sunt, contra illa nihil excipiat; Immola *in cit. c. nonnulli, n. 4. ex L. licet, ff. de Judic. & L. licet, C. de Procurat.* nec ea rata habere potest; sic glossa *in c. Nonnulli, V. Sine speciali mandato.* Hinc, qui sine speciali mandato domini, à quo de jure exigì debet, impetrat rescriptum ad lites, falsarius est, & rescriptum non valet, *c. Nonnulli, cit. §. Sunt & alij.* Et extra judicium impetratum à Procuratore revocato, vel revocationis conscio; secus, si in judicio, modò revocatio non pervenerit ad notitiam adversarij, vel partis, *c. Ex parte, 33. de rescriptis.*

Dices: quisque potest ratum habere, quod suo nomine gestum est, *L. licet, ff. de Judic. & c. 2. de pactis.* imò talis ratihabitio, fictione juris, retrahitur, & mandato æquiparatur, *reg. 10 de reg. jur. in 6.* Et ideo etiam gesta per falsum Procuratorem, possunt in judicio postea à Domino ratificari, *L. cum minor, §. falsus, ff. rem ratam haberi*; ergo similiter in casu nostro, is, pro quo sine suo speciali mandato, impetratum est rescriptum, potest illud ratum habere. R. antecedens verum esse solùm in casu, quo actus nullus ac irritus est ob defectum consensus illius, cujus nomine gestus est, secus si irritus sit propter bonum publicum, & ob defectum jurisdictionis publicæ; sed sic est in casu nostro; ergo.

Cæterùm prædicta regula *in n. 1365. limitatur. 1. ut non procedat, quando impetrans est ex illis personis, à quibus non debet de jure civili exigì mandatum, c. Nonnulli, cit.* cujusmodi sunt personæ conjunctæ, ut liberi, parentes, fratres, affines, liberti, *L. Sed & ha, ff. de Procurat.* quod etiam extenditur ad alias personas a deo affectas impetranti, ut pro alijs, sine suspitione fraudis, in judicio admitti possint; Abbas *c. Nonnulli, §. sunt & alij, n. 10.* Limitatur. 2. ut non procedat in Procuratore generali, si nomine proprio impe-

tret rescriptum ad lites sibi generaliter commissas, c. qui generaliter, de Procurator. in 6. Sed not. nunc ex stylo Romanæ Curix regulam illam, ex c. Nonnulli, traditam, non usurpari, posséque ab extraneo, sine mandato speciali, pro alio rescripta justitiæ impetrari, Tholof. l. 2. de rescript. n. 7.

1368. Limitatur .3. ut non procedat in rescriptis gratiæ; ita Suarez de legib. c. 13. n. 6. & 7. ex L. Universis 6. C. de precibus Imperat. offerend. Nam beneficium fieri potest etiam ignorantem, & absenti, c. addens, de præbend. c. si tibi absenti, eod. in 6. sed acceptatio est actus personalis ejus, cui beneficium fit, c. si tibi absenti; sufficit tamen rati-habitio postea facta, gloss. ibid. V. Habue-
ris.

ARTICULUS III.

De quibus rebus, & contra quos impetrari possint rescripta?

1369. **R**esp. ad. 1. materiam rescriptorum Resse res omnes, quæ concedi possunt, & quatenus ad jus pertinent, vel gratiam continent, L. 1. & 3. C. de rescriptis. Hinc super quibusvis rebus, quæ ad jus pertinent, vel gratiam continent (si aliunde concedi possint) impetrari rescripta possunt. Ad. 2. autem Res. rescripta Pontificia impetrari posse tam contra Laicos, quàm Clericos, sive unum, sive plures; etiam cum clausula: & quidam alij, & res alie. Sed nota 1. per hanc non dari facultatem conveniendi personas majores, & digniores expressis; nec agendi super negotiis gravioribus, quàm sint expressa, c. Sedes, 15. h. t. ubi, decernimus, inquit Innocentius III. ut, cum in commissionibus nostris minores, & viliores persone solummodo designentur, majores, & digniores sub generali clausula non intelligantur includi. Sed nec liceat occasione generalitatis hujusmodi multitudinem effrænata in judicium evocare. Nec super majoribus, & gravioribus negotiis audiantur, qui de minoribus levioribus tantum faciunt mentionem. Si quis vero aliquas personas expresserit, non ut velit cum eis in judicio experiri, sed ut ad pares transire valeat, vel minores (quia fraus & dolus ei patrocinari non debent) tanquam mendax precator careat penitus impetratis.

Not. 2. nec ultra tres, vel quatuor vi illius particulæ (quidam alij) trahendos in judicium, c. 2. eod. in 6. ubi Innocentius IV. cum in multis, inquit, juris articulis infinitas reprobetur, providè duximus statuendum, ut per illam generalem clausulam quidam alij, quæ frequenter in literis nostris inseritur, ultra tres, vel quatuor in judicium non trahantur. Quorum nomina in primo citatorio exprimat Imperator: ne locus fraudi forsitan relinquatur, si circa ea possit liberè variare. Deinde, ut fraudes evitentur, ad plures personales actiones contra eundem etiam ad diversos Judices non posse rescripta impetrari, c. 3. eod. in 6. cujus summa sic habet: si actor contra Reum super pluribus personalibus literas impetrat ad diversos, non valent literæ, nec processus earum: & Reus condemnabitur in expensis. Et idem in Reo conveniente vel reconveniente actorem, eodem durante judicio.

Not. 3. Cistercienses non posse conveniri per rescriptum Papæ, nisi in illo eorū ordo exprimatur, c. cum ordinem, 6. de rescript. item, cum Papa in rescripto mandat de duobus inquiri alternativè, ad certum effectum consequendum, sufficere, alterum probari, c. inter ceteras, 4. eod.

Not. 4. cum per judicium injurijs aditus patere non debeat, c. nonnulli, 28. de rescript. relato supr. in n. 1365. per rescripta justitiæ non posse quem trahi extra suam diocesim ultra duas dietas, nisi ea vel hujus constitutionis faciant mentionem, vel impetrata sint de consensu partium; Innocent. III. in cit. c. eod. Not. 5. si conveniendus per clausulam (quidam alij) moriatur re integra, successorem conveniri non posse, c. Significavit, 36. de rescript.

Not. 6. eum, ad quem dirigitur rescriptum, parere debere, vel justam causam afferre rescribenti, c. Si quando, 5. de rescript. ibi: si quando aliqua tuæ fraternitati dirigimus, quæ animum tuum exasperare videntur, turbari non debes. Qualitatem negotij, pro quo tibi scribitur, diligenter considerans, aut mandatum nostrum reverenter adimpleas, aut per literas tuas, quare adimplere non possis, rationabilem causam prætendas: quia patienter sustinebimus, si non feceris, quod prava nobis fuerit insinuatione suggestum. Ex quo

PP 3 textu

1370.

1371.

1372.

1373.